

Milers de persones sortiren als carrers del país per reclamar la tornada al poder del president destituït, Mel Zelaya.

Hondures, cruïlla d'incerteses

Solidaris

El petit país centreamericà ha desaparegut de l'actualitat informativa, però el conflicte social i polític provocat pel cop d'estat del president Micheletti continua dividint-lo. El cooperant menorquí **Òscar González** ens ho conta de primera mà

Text: **Miquel À. Maria**

PALMA Òscar González Marquès, ferrerrienc de 35 anys, és missioner laic de l'entitat catòlica Ocasha. Des de 2002 resideix a Hondures, on treballa amb dues companyes (Sílvia, d'Alacant, i Teresa, de Castelló) en un projecte d'educació en el lleure i prevenció per a joves al barri marginal de Rivera Hernández, a la ciutat de San Pedro Sula, al nord del país.

Òscar, ja no sentim a parlar gaire d'Hondures.

Això és un gran problema. Quan el conflicte donava titulars a tot el món, el Govern i l'Exèrcit actuaven amb una certa precaució, perquè tot tenia molt de ressò. Tanmateix, quan el conflicte s'ha refredat informativament, els colpistes ho han aprofitat per endurir la repressió. Des del cop d'estat fins avui, vuit periodistes han estat assassinats, i em sembla increïble que això no sigui notícia.

No dubtes a parlar de cop d'estat...

I tant, és claríssim! Però patim la simplificació del conflicte: si parles de cop d'estat, t'acusen de zelayista. Si dius que no ets zelayista, et poden dir que acceptes el cop d'estat... Molts sectors del Frente Nacional de Resistencia Popular

El cooperant menorquí **Òscar González**.

foren molt crítics durant la presidència de Zelaya i ara reclamen el restabliment de la democràcia.

El món ha abandonat els hondurenys a la seva sort?

El suport internacional no ha estat mai del tot efectiu, però és cert que les posicions crítiques inicials s'han diluït, i això, a Hondures, causa molta tristesa. El posicionament d'Obama, per a qui aquest fou el primer conflicte internacional a la regió, va ser ambigu i, darrere la seva ambigüitat, els

altres països han afluixat. El moviment de la resistència se sent abandonat.

I l'Església?

Dividida, com tot el país. La Conferència Episcopal va fer un comunicat ponderat i equilibrat en què instava a la reconciliació, però el cardenal de Tegucigalpa, Óscar Rodríguez, demanà a títol personal a Zelaya que no tornàs. Altres bisbes són estrangers i no es volen immiscir en els afers polítics nacionals. En canvi, el bisbe de Copan, Luis

Alfonso Santos, hondureny, ha empès els seus fidels a participar activament en les manifestacions de la resistència. Els jesuïtes i Radio Progreso mantenen també una posició molt crítica. El Govern ha respost expulsant del país alguns capellans. En l'àmbit de base, a les comunitats trobes de tot. Vivim una situació molt complicada, de tensió i divisió.

Digau-nos com veis el futur.

És molt difícil fer-ne una predicció. En principi, és interessant que el conflicte no hagi deixat ningú indiferent. Fins ara, el poble hondureny vivia amb una gran indiferència la situació social i política del país, i aquest conflicte l'ha desvetllat. Però és clar, la repressió és molt dura. Acab de saber que el 15 de setembre passat la festa d'aniversari de la independència d'Espanya acabà amb la repressió brutal d'una manifestació, amb un mort per gasos lacrimògens i l'assassinat d'una líder sindical. La persistència de la repressió pot minar la confiança i desgastar el moviment de resistència. Ja ho veurem. En tot cas, estic convençut que tot això no haurà estat debades. Crec que estam en la gènesi d'un procés llarg i que els efectes es veuran a mitjan termini, d'aquí a uns anys. Hi ha motius per a l'esperança. •

CRONOLOGIA D'UN COP D'ESTAT

Maig de 2009: el president hondureny, Manuel Zelaya, promou una reforma constitucional que, entre altres coses, li permetria presentar-se a la reelecció.

27 de juny de 2009: Zelaya és destituït a través d'una tèrbola maniobra al Congrés de Diputats. Hores més tard, l'Exèrcit el deté a casa seva i el deporta a Costa Rica.

28 de juny de 2009: El president del Congrés, Roberto Micheletti, assumeix la presidència de la república amb el suport de l'Exèrcit i els poders fàctics del país, però amb una gran contestació de la comunitat internacional. S'inicia a tot el país un esclat de protesta sense precedents, reprimida amb violència.

Juliol 2009: Els sectors opositors al cop d'estat s'uneixen en el Frente Nacional de Resistencia Popular, que dona solidesa i continuïtat a la protesta.

21 de setembre de 2009:

El president deposat, Manuel Zelaya, torna a Hondures i es refugia a l'Ambaixada del Brasil. 129 dies més tard, s'exilia a la República Dominicana. Des d'aleshores, la resistència intenta mantenir viu l'ampli moviment de contestació, però la discrepància interna sobre si s'ha de promoure el retorn de Zelaya o bé obrir un procés electoral, i el progressiu desencís per la indiferència de la comunitat internacional, cada cop més procliu a acceptar els fets consumats, amenacen de desinflar el moviment popular. •